

Kvartalni bruto domaći proizvod Crne Gore za I kvartal 2019. godine ^(p)

Saopštenjem su predstavljeni rezultati preliminarnog obračuna kvartalnog bruto domaćeg proizvoda (QBDP), u tekućim i stalnim cijenama, primjenom potrošne metode za I kvartal 2019. godine.

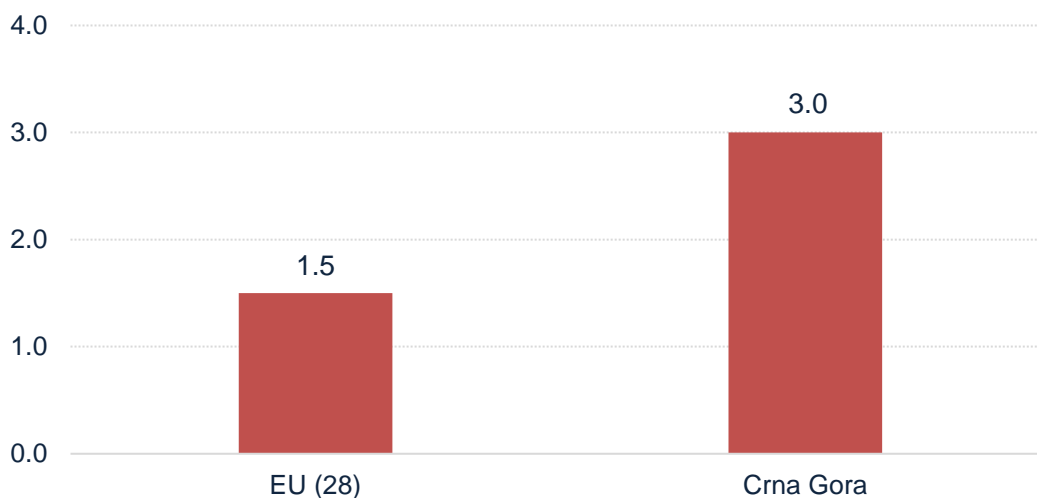
Bruto domaći proizvod Crne Gore u I kvartalu 2019. godine iznosio je 876,5 miliona eura, dok je u istom periodu prošle godine iznosio 839,8 miliona eura.

Realna stopa rasta BDP-a u I kvartalu 2019. godine iznosila je 3,0%.

Tabela 1: Kvartalni bruto domaći proizvod

	IQ 2019 (p)
BDP u tekućim cijenama, mil. EUR	876,5
BDP u stalnim cijenama, mil. EUR	865,1
Nominalna stopa rasta, %	4,4
Realna stopa rasta, %	3,0

Grafik 1: Realne stope rasta za IQ 2019, u %

(p)- Preliminarni podaci

Tabela 2: Kvartalni BDP po potrošnoj metodi, tekuće cijene

Kategorije potrošnje		Vrijednost (u hilj. EUR)	
		IQ 2018 (p)	IQ 2019 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	908 866	947 183
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	741 641	774 777
1.2	1.2 Potrošnja države	167 225	172 406
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	274 231	278 672
3	3 Promjene u zalihama	28 446	33 999
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-371 788	-383 384
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	244 569	275 837
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	616 357	659 221
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	839 755	876 470

Tabela 3: Struktura kvartalnog BDP-a u tekućim cijenama, u %

Kategorija potrošnje		Struktura QBDP (%)	
		IQ 2018 (p)	IQ 2019 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	108,2	108,1
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	88,3	88,4
1.2	1.2 Potrošnja države	19,9	19,7
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	32,7	31,8
3	3 Promjene u zalihama	3,4	3,9
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-44,3	-43,7
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	29,1	31,5
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	73,4	75,2
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	100,0	100,0

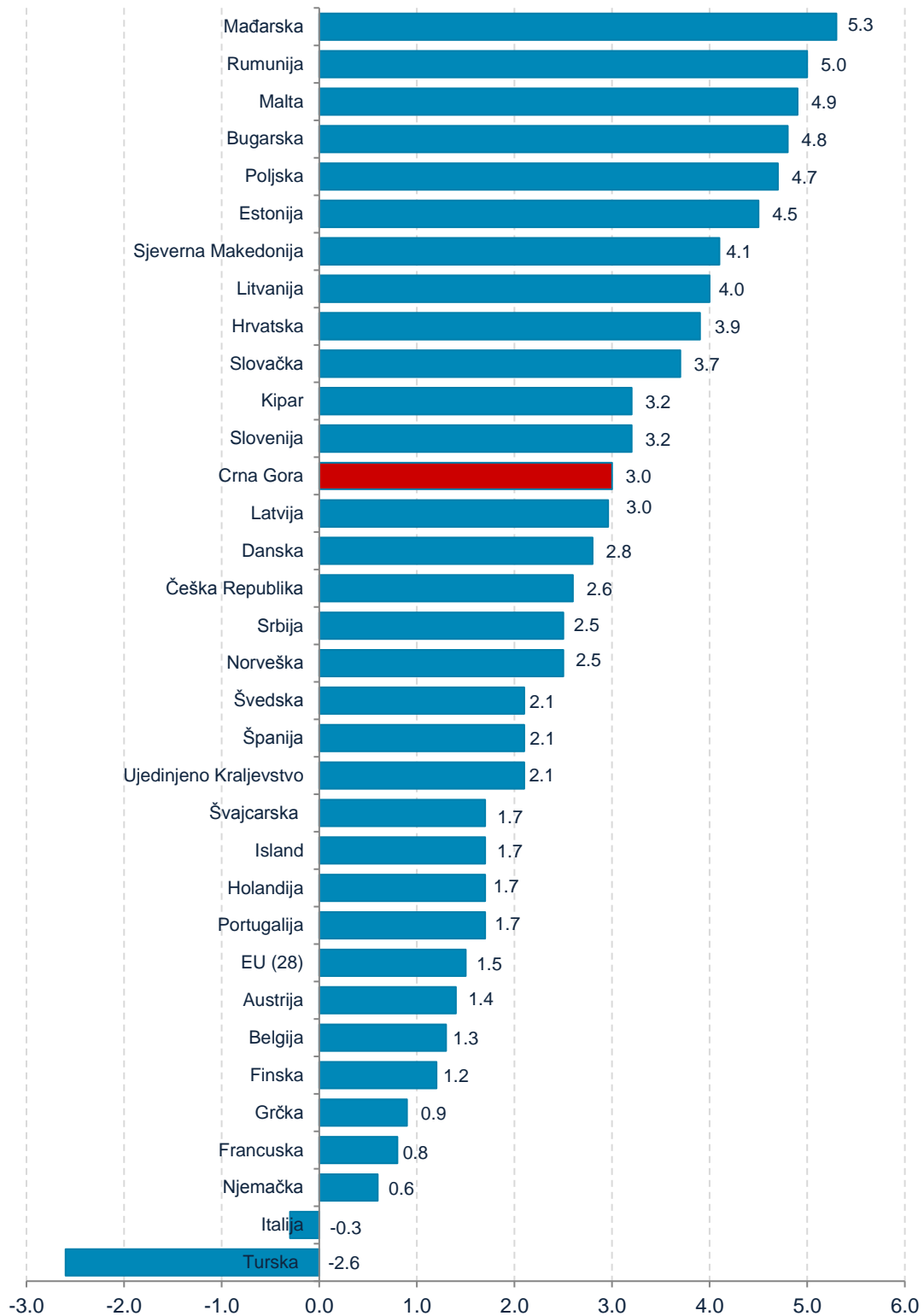
Tabela 4: Kvartalni BDP po potrošnoj metodi, stalne cijene

Kategorija potrošnje		Vrijednost (u hilj. EUR)	
		IQ 2018 (p)	IQ 2019 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	894 006	949 568
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	729 951	779 403
1.2	1.2 Potrošnja države	164 056	170 165
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	270 449	275 794
3	3 Promjene u zalihama	22 371	20 015
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-367 486	-380 317
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	241 857	272 757
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	609 343	653 074
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	819 340	865 061

Tabela 5: Struktura kvartalnog BDP-a u stalnim cijenama, u %

Kategorija potrošnje		Struktura QBDP (%)	
		IQ 2018 (p)	IQ 2019 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	109,1	109,8
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	89,1	90,1
1.2	1.2 Potrošnja države	20,0	19,7
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	33,0	31,9
3	3 Promjene u zalihama	2,7	2,3
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-44,9	-44,0
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	29,5	31,5
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	74,4	75,5
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	100,0	100,0

Grafik 2: Međunarodni pregled realnih stopa rasta BDP-a za IQ 2019

Podaci o stopama realnog rasta BDP-a koje objavljuje EUROSTAT nalaze se na internet adresi:
<http://ec.europa.eu/eurostat/tgm/refreshTableAction.do?tab=table&plugin=1&pcode=teina011&language=en>

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Uprava za statistiku objavljuje rezultate obračuna kvartalnog bruto domaćeg proizvoda (QBDP), u tekućim i stalnim cijenama, primjenom potrošnog pristupa, po kategorijama potrošnje.

Korišćena metodologija je u skladu sa Sistemom nacionalnih računa (SNA 2008) i Evropskim sistemom nacionalnih računa (ESA 2010).

Obračun kvartalnog BDP-a po potrošnoj metodi zasniva se na podacima sistema zvanične statistike Crne Gore. Shodno Zakonu o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike (Sl. list CG br 18/12) i Programu zvanične statistike 2019-2023 (Sl. list CG br. 07/19) kao glavni proizvođači zvanične statistike za osnovne komponente bruto domaćeg proizvoda definisani su:

- Uprava za statistiku realnog sektora i cijena,
- Centralna banka Crne Gore za monetarnu statistiku i statistiku bilansa plaćanja,
- Ministarstvo finansija za statistiku javnih finansija,
- Poreska uprava za statistiku fiskalnih prihoda i
- Uprava carina za podatke uvoza i izvoza roba

Osnovne komponente BDP-a po potrošnoj metodi su:

- Lična potrošnja domaćinstava,
- Potrošnja države,
- Bruto investicije u osnovna sredstva,
- Promjene u zalihama,
- Saldo izvoza i uvoza roba i usluga

Izdaci za ličnu potrošnju domaćinstava obračunavaju se na osnovu podataka iz redovnih statističkih istraživanja (anketa o potrošnji domaćinstava, podaci statistike poljoprivrede, industrije, spoljne trgovine, statistike cijena), kao i podataka izvještajnih jedinica. Podaci se obračunavaju po metodi robnih tokova na nivou klasifikacije lične potrošnje prema namjeni (COICOP).

Izdaci za finalnu potrošnju države obračunavaju se na osnovu podataka Ministarstva finansija primjenom ESA 2010 metodologije. Individualna potrošnja države obuhvata izdatke za obrazovanje, zdravstvo i socijalnu zaštitu i sport, kulturu i rekreaciju. Ostali izdaci države predstavljaju kolektivnu potrošnju (opšte javne službe, odbrana, javni red i bezbjednost, ekonomski poslovi, zaštita životne sredine i sl.). Podaci finalne potrošnje države su u skladu sa klasifikacijom funkcija države (COFOG klasifikacija).

Bruto investicije u osnovna sredstva obračunate su na osnovu metode robnih tokova. Za obračun bruto investicija u osnovna sredstva korišćeni su podaci redovnih statističkih istraživanja (statistike spoljne trgovine, istraživanja o građevinskim radovima, istraživanja o investicijama u osnovna sredstva) i podaci Poreske uprave.

Podaci o izvozu i uvozu roba i usluga obračunavaju se na osnovu podataka statistike spoljne trgovine Uprave za statistiku, podataka Uprave carina i podataka Bilansa plaćanja Centralne banke Crne Gore.

Obračun QBDP-a po potrošnoj metodi urađen je i u stalnim cijenama. Na osnovu raspoloživih podataka obračun je izvršen u stalnim cijenama primjenom metode ekstrapolacije za potrošnu kategoriju Potrošnja države, a za sve ostale potrošne kategorije obračun u stalnim cijenama je izvršen primjenom metode deflacije.

Tiraž: 30 primjeraka

Izdaje i štampa Uprava za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br. 2., telefon (+382) 20 230-811, tel/fax (+382) 20-230-814

Saopštenje pripremio:

Odsjek makro-ekonomskih statistika i nacionalnih računa

tel/fax +(382) 20 223-435

Web: www.monstat.org

email: contact@monstat.org